

SZÍJÁRTÓ IMRE

A SZAKNYELV RÉTEGEI A MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET TANÍTÁSÁBAN

tszv. egyetemi tanár

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

szijarto.imre@uni-eszterhazy.hu

Az előadás azt vizsgálja, hogy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy tanításában milyen szaknyelvet használunk. Ez a szaknyelv több tudományterület és szakmai gyakorlat metszéspontjában helyezkedik el, ugyanis merít abból a szakmai zsargonból, amelyet a filmkészítők és az újságírók használnak, merít továbbá a filmtudomány számos ágának szókincséből, a szerteágazó társadalom- és médiaelméleti tudományágak terminus technikusaiból, illetve a nyilvánosságról szóló szakmai beszéd szókészletéből.

A filmről, a tömegtájékoztatási eszközökről, a nyilvánosság működéséről folytatott gondolkodás szókincse különleges rétegződést mutat, hiszen ezt a fogalomkészletet a befogadók a széles körű személyes és online kommunikációban is használják, azaz a blogokban, az influenszervideókban és a legkülönbözőbb felületeken. A szaknyelv ennek következtében fellazul, a kifejezések a hétköznapi használatban szemantikailag roncsolódnak. Az órákon ennek következtében bizonyos fogalmakat nehéz pontosan, szabatosan használni, mert a diákoknak és a tanároknak gondot okoz a szakmai nyelv megtisztítása és szaknyelvi környezetben való használata.

A szakmai nyelv használatának didaktikai céljai vannak: a diákokat meg kell tanítanunk kiegyensúlyozottan és pontosan fogalmazni, elfogultságmentesen nyilatkozni, elemző módon gondolkodni.

Az előadás szövegelemzéseken alapszik: megvizsgálom, hogy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy dokumentumaiban (a kerettantervben, a mintatanmenetekben, a tankönyvben, a módszertani segédanyagokban) használt nyelv milyen szakmai összetevőkből áll össze. Megvizsgálom néhány óratervet is, mert ezekből az anyagokból mutatható ki a legközvetlenebbül az, hogy a fenti didaktikai célokat a tantárgy és annak nyelvezete miként képes kiszolgálni.

A kutatás továbblépése az lehet, hogy mindezt megvizsgáljuk élő tanórák szövegében.

Kulcsszavak: *mozgóképkultúra és médiaismeret, szaknyelvi rétegek*